

OSVRTI

BOOK REVIEWS

Natura Croatica, Periodicum Musei Historiae Naturalis Croaticae, časopis Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja, Vol. 1.: 1 - 128, Zagreb, 1992, CODEN NACRE6, UDK 55/59, (ISSN 1330 - 0520, od Vol. 2).

U svibnju 1992. god. glavni urednik dr. Josip Balabanić u uvodnoj riječi ukazuje na neobičnu činjenicu da prirodoslovni muzeji u Hrvatskoj, u više od 150 godina svoga organiziranog djelovanja (muzeji u Zagrebu, Dubrovniku, Splitu, Zadru, Rijeci i dr.) nisu imali svojih glasila, što je imalo loših posljedica, kako za muzejsku djelatnost, tako i za razvoj prirodoslovija. U nadahnutom osvrtu na povijest muzeja i čuvene hrvatske prirodoslove i muzealce, urednik iznosi namjere izdavača da objavljuje znanstvene i stručne sadržaje prirodoslovnih grana zastupljenih u odjelima Muzeja (Botanički, Geološko-paleontološki, Mineraloško-petrografske i Zoološki) kao i radove koji spadaju u širi sklop proučavanja tla, flore i faune Hrvatske, te stručne i znanstvene prinose iz područja muzeologije. Poziv na suradnju upućen je starijim, prokušanim istraživačima, a još se više daje poticaj mlađim istraživačima da predstave plodove svog rada. Najavljuju se i dodaci časopisa o fauni Hrvatske. Namjera za boljim povezivanjem sa znanosti u svijetu izražena je u tiskanju članaka na engleskom, njemačkom i francuskom jeziku. Svi članci imaju apstrakt na jeziku članka, kao i na engleskom i hrvatskom, te ključne riječi i UDK. Časopis će izlaziti dvaput godišnje (lipanj, prosinac). Tiska se na kvalitetnom papiru uz finansijsku potporu Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske i tvrtke Exportdrvo d.d., Zagreb. Godišnja pretplata US \$ 35.00 posredstvom BTS - Book Trade and Services, Knjiga trgovina d.o.o., Kaptol 25, 41000 Zagreb, Hrvatska. - U prvom su svesku, odnosno prvom volumenu, objavljena četiri članka iz zoologije, dva iz botanike, tri iz paleontologije i po jedan iz mineralogije i muzeologije, vijesti i prikazi knjiga. Ovdje navodimo samo entomološke priloge:

Kučinić, M., The Noctuidae (Insecta, Lepidoptera) of Lička Plješevica Mountain (Croatia), (Abstr. engl., hrv.; saž. hrv.), str. 71 - 80.

Perović, F., Die ersten Untersuchungen der Sägewespen (Hymenoptera, Symphyta) im Biokovo-Gebirge (Dalmatien, Kroatien, (abstr. njem., engl., hrv.), str. 93 - 104.

Natura Croatica, Vol. 2. No. 1 : 1 - 107, Zagreb, 1993. Donosi dva entomološka članka, a drugi svezak nema članaka iz entomologije.

Lorković, Z., *Leptidea reali* REISINGER 1989 (=lorkovicii REAL 1988), a new European species (Lepid., Pieridae), (Abstr. engl., hrv.; saž. hrv.), str. 1 - 25.

Merdić, E., Mosquitoes (Diptera, Culicidae) of the Special Zoological Reserve Kopački rit (NE Croatia), (Abstr. engl., hrv.; saž. hrv.), str. 47 - 54.

Vol. 3. No. 1.: 1 - 118, June 29, 1994. donosi članke:

Rucner, Z., Beitrag zur Entomofauna einiger Waldassoziationen Kroatiens, (Abstr. njem., engl., hrv.; saž. hrv.), str. 1 - 22.

Kučinić, M., Igalfy, K., Šašić, M., Balen, S., A contribution on the Heterocera fauna (Insecta, Lepidoptera) of the Central-mountain part (Risnjak & Lička Plješevica) of the Republic of Croatia, (Abstr. engl., hrv.; saž. hrv.), str. 23 - 40.

Fauna Croatica. U časopisu Natura Croatica, Vol. 3. No. 1., Zagreb, June 29, 1994. na str. 109 - 118. objavljene su Upute autorima za rad na hrvatskoj fauni (Fauna of Croatia - Guide for contributors). Rezultati rada na Fauni Hrvatske (popisi faune, katalozi faune s atlasom, te Fauna u obliku monografskih prikaza) izlazit će kao dodaci (Supplements) časopisa Natura Croatica. Iz prvog dodatka: A. Požar - Domac, Index of the Adriatic Sea Polychaetes (Annelida, Polychaeta) Fauna Croatica, VIII/1, str. 1 - 23., saznajemo da ovu značajnu publikaciju uredjuje Mladen Kerovec, a u uredničkom su odboru: M. Meštrov, J. Balabanić, N. Tvrtković, M. Kerovec, S. Leiner i V. Štaml.

Dugogodišnja zamisao, prioritetna potreba i nezaobilazna sastavnica hrvatske znanosti - Fauna - našla je konačno svojega pravog izdavača, nadamo se, iako je to mogla biti i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Obećava upornost koju je izdavač pokazao u kratko vrijeme izdavanjem časopisa Natura Croatica. Treba se još nadati da će popisi, katalozi, monografije i bibliografije, kao jedan oblik sinteze istraživanja, već u pripremnoj fazi (privremeni popis ... i sl.) biti dostupni na Hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj mreži (CARNet). Primjena suvremene informacijske tehnologije omogućila bi bržu znanstvenu provjeru i suradnju, primjerenu današnjim potrebama.

Bogomir Milošević, Zagreb

PLANT - PARASITIC NEMATODES IN THE RHIZOSPHERE OF RAPE (*Brassica napus* var. *oleifera*)¹

† Andelka JELIĆ

Faculty of Agriculture University "J. J. Strossmayer",
Šetalište kardinala F. Šepera 6, 54000 Osijek, Croatia

Received 14. 7. 1993.

Results of a two-year field investigation on the presence and seasonal variation of the plant-parasitic nematodes in the rhizosphere of rape in 4 commercial fields in the region of eastern Slavonia (Croatia) are shown in this paper. A total of 11 genera were identified, with in which 12 plant-parasitic species of the nematodes. Some differences in a structure and relating population density of nematodes have been recorded during the rape growing season in all investigated fields. More individuals, as well as greater number of the nematodes genera, have been found in the beginning of the rape growing season (autumn) than later (spring). Nematodes of *Aphelenchus* and *Tylenchus* genera have been found in 96 % of all the examined soil samples. The above mentioned genera have been the most frequent and dominant ones as of the total number of found nematodes, having partaken of 62 %.

Plant-parasitic nematodes, rhizosphere of rape, seasonal dynamics, population density, Croatia

JELIĆ, A., Poljoprivredni fakultet Sveučilišta "J. J. Strossmayer", 54000 Osijek, Hrvatska. - Fitoparazitne nematode u rizosferi uljane repice (*Brassica napus* var. *oleifera*). - Entomol. Croat., 1995. Vol. 1.: 35-39. - Prikazani su rezultati dvogodišnjih istraživanja prisutnosti i sezonskih kolebanja brojnosti fitoparazitskih nematoda u rizosferi uljane repice na četiri polja u području istočne Slavonije u Hrvatskoj. Ukupno je identificirano 11 rodova sa 12 vrsta fitoparazitskih nematoda. Na istraživanim poljima zabilježene su razlike u strukturi i gustoći populacije nematoda za vrijeme vegetacije. Veći broj primjera kao i više rodova nematoda nađeni su u početku sezone uzgoja u jesen, nego kasnije u proljeće. U 96 % pregledanih uzoraka tla nađene su nematode iz roda *Aphelenchus* i *Tylenchus*. Navedeni su rodovi najfrekventniji i dominiraju sa 62 % u ukupnom broju nađenih nematoda.

Fitoparaziti, nematode, rizosfera, uljane repice, sezonska dinamika, gustoća populacije, Hrvatska

Introduction

In Europe, among the oil yielding plants, rape is one of the oldest agricultural plant. In Croatia, two types of oil rape are grown *Brassica napus* var. *oleifera* (rape) and *Brassica campestris* var. *oleifera* (rape seed). On the territory of Slavonia and Baranja *Brassica napus* var. *oleifera* usually gives higher yields. Preference for

¹ Umrla 9. 7. 1994. - Dead on 9. 7. 1994.

¹ Results of this paper were presented on the Second International Nematology Congress, Veldhoven, The Netherlands, 11 - 17. 8. 1990. - Prema referatu održanom na Drugom međunar. nematološkom Kongresu, Veldhoven, Nizozemska, 11-17. 8. 1990.